

Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmertlen levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Ráthi Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadás körüli panaszok bérment
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft.	Egész évre 14 ft.
Fél évre 6 ft.	Fél évre 7 ft.
Negy. évre 3 ft.	Negy. évre 3,50.

Hirdetmények díja:

6 hasábos petitor egyetemes hírde-
tésnél 6 kr. s minden következők-
nél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyilt-tér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

az

„ALFÖLD“

ezimű politikai napilap
június-szeptember négy havi
folyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben:

Vidékre:

1 óra 1 ft 1 óra . . 1 ft 20 kr.
4 óra 4 „ 4 óra . . 4 „ 70 „

Az „Alföld“ kiadó hivatala.

A törvényhatóságok rendezése.

VII.

Hosszasan foglalkoztam a törvényhatóságok hatáskörével; véleményem szerint ebben fekszik a jövő törvényhatóságok életkérdése, s ennek legfőbb biztosítéka az, mi a törvényjavaslat 16. §-ában határozottan megadva van, hogy t. i. „a törvényt és a kormányt a törvényhatóság-hoz intézett rendeleteit, a törvényhatóság területén, maga a törvényhatóság saját közegei által hajtja végre.“

E szakaszban kifejezett elv, ha az következetesen keresztülvitetik, képezi a magyar municipalis élet megdönthetetlen biztosítását.

Ehez véve, hogy a 18. §. szerint, az országgyűlés által meg nem szavazott adó behajtását s meg nem ajánlott ujonczok kiállítását a törvényhatóságok megtagadják, minden elfogulatlan itélő be kell hogy vallja, miként a törvényhatóságok jövőre is az alkotmányos szabadság védbástyái leendnek.

Természetes, hogy a parlamenti felelős kormányrendszer, mint az alkotmány-nak első sorbani és főbiztosítéka, legtöbb esetben feleslegessé teszi a törvényhatóságok ez iránybani fellépéseit, de ha a megszervezésben bár mikor, a hatalom mégis merényleteket kísérlete meg az alkotmány ellen, s a parlament nem ülne együtt a kormány felelősségében nyugvó garanciának érvényt szerezni, a törvényhatóságok történelmi fontossága és szerepe ismét előtérbe lép, s lesznek mint voltak: védbástyái az alkotmányos szabadságnak.

Az ellenzék midőn alárendelt fontos-sági kérdéseket előtérbe helyez s ezek indokálta támadja meg a törvényjavaslatot, szándékosan hallgatással mellőzi annak fényoldalait.

Egyes részletek ellen emelhető és pedig mint eddigi fejtegetéseimből is látszik indokolt kifogás, de ez egyes részletek nagyon kevés módosítással akként alakíthatók át, hogy a törvényjavaslat mindenkit kielégítend, ki azt az alkotmányunkban 1848-ban létesült átalakulás s a fennálló tényleges viszonyok követelése szerint teszi megítélés tárgyává.

Az 1848 előtti municipiumok gyakorlatát az akkori feladatok ellen a felírás jogát, az élet behozta a jus sepeliendi gyakorlatát is, de élő törvény e jogot nem adta meg és nem szabályozta soha.

A törvényjavaslat ez irányban is cél-szerű haladást tanusít, mert megadja a törvényhatóságoknak azon jogot: hogy mindazon kormányrendeletek ellen, melyek törvénytelennek vagy a helyi viszonyok miatt célszerűtlennek tart, a végrehajtás előtt — felírhat s csak, ha a kormány a felhozott indokok ellenére a végrehajtást kelti — teljesítendő a kormányrendelet, fennmaradván a törvényhatóságnak azon joga, hogy a mennyiben a kormány eljárását sérelmesnek találja, a képviselő háznál keresen orvoslást.

A felelős miniszteri kormányzat lehetőségének veszélyeztetése nélkül, továbbmenni, mint a mennyit a törvényjavaslat ez irányban megállapít, lehetetlen.

A törvényhatóságok és miniszterium között előálló differentiákat egy e célra felállítandó fórum elébe vinni s a vitás kérdést ez által döntetni el s a végrehajtást ennek határozatáig függőben tartani, egyértelmű lenne az állami közigazgatás szükségképi folytonosságának megsemmisítése.

Mint minden politikai intézmény, úgy a törvényhatóság is nem öncél, hanem eszköz az állam organikus rendszerében, s éppen ezért olyan szervezést kell részére törvényhozásilag megállapítani, mely által a rávart feladat megoldására képessé tétessék, s a kitűzött célnak hasznos eszköze lehessen.

Ha a törvényhatóság hatásköréből az állami közigazgatás közvetítése kivételnek, s pusztán az önkormányzat legszorosabb értelemben vett ügyei s a közügyek felletti vitatkozás, kérelmezés, felírás és levelezés joga hagyatnék meg, a municipalitások ütnék a legnagyobb zajt s igazuk is lenne, mert ha a közigazgatást nem vezetnék, s erre a törvényhatóság területén más organumok alkottatnának, az önkormányzati jog is a semminél kevéssel többre zsugorodnék össze.

Azon válonal, mit a törvényjavaslat, az önkormányzat és az állami közigazgatás közvetítése — mint a törvényhatóság két külön feladata között von, igen szép az elméletben, de az élet, a gyakorlat terén e válonalok összefolynak, és éppen akként folynak össze, hogy a különvált adminisztratív hatóság, mint a hatalom eszköze megsemmisítene az önkormányzatot.

Ha ez igaz, a minthogy kétségbe vonhatatlan, akkor a törvényhatóságot úgy kell szervezni, hogy az állam végrehajtó hatalmának adminisztratív tekintetben alkalmas eszköze legyen.

Ilyen pedig csak akkor lesz, ha a közigazgatás folytonossága általa fenntartatik, mi tökéletesen megsemmisítve lenne, ha az egyes törvényhatóságok pártalakulások szerint, vita és kifogás alá vevén egyes kormányrendeleteket, azokat a kormányismételt rendelete után sem tartoznának végrehajtani, hanem egy külön forma elhatározását várnák be, mikor már a közigazgatási intézkedés által érintett köz- vagy magánérdek helyreépíthetetlen hátrányt szenvedett.

Nincs tehát más alkalmas expedienst, mint az egyszeri felírás után, a kormányismételt rendeletére a feltétlen végrehajtási köteletség kimondása, mi alól természetesen a törvénytelen adó és ujonczok kivételnek, miután a kormány felelőssége s az országgyűlésen kereshető jogorvoslat biztosít egy a törvény mint az egyes törvényhatósági érdekek sérelme ellen.

Tabajdi.

A határőrvidekről a „Wehr Zeitung“ következő híreket veszi: „A pétervárad határőrségi hadosztályi és katonai főparancsnokság azon parancsot bocsátotta ki, hogy a nevezett katonai parancsnokság alatt álló határőrségi csapatok századi állomásaik helyiségeket keressenek ki, melyekbe június elsőjétől kezdve valamennyi fegyvert lerakjanak, — fegyverek biztos elhelyezésére és megőrzésére nézve a községek is osztottnak a felelősségben. E parancs következtében nagy izgalom uralkodott a határőrségi vidéken, ezen intézkedésben bizalmatlanságot lát a császári ház és osztrák közös hadsereg iránt mindig oly hű és ragaszkodó határőrségi lakosság, sőt ezt az ön hiedelemre kényszerítik, hogy csak azért fegyverzik le, mert a határőrvideknek kényszerű polgárosítását és bekebelezését a módozat megállapításánál a lakosság közreműködése nélkül akarják végrehajtani, és a nyilvános felkelést ezen intézkedés ellenében lehetlenné akarják tenni.

E sorai után kérdést intéz a nevezett lap a bécsi és pesti kormányhoz, hogy minő felsőbb parancsra történt a pétervárad parancsnoknak ezen intézkedése, s vajon ily intézkedéssel békésen hiszi-e megoldhatni e kérdést a kormány?

— A legközelebbi napokban — írja a P. C. — meg fog jelenni a szélsőbal-párt emlékirata a törvényhatóságok újjászervezésének ügyében. Minthogy a 48-as párti urak körülbelül előre tudják, hogy mi sors várakozik indítványaikra,

természetesen nem fukarkodnak, a legszebb elvek felállításával. Szerintük a megyei választmány, egészen választás utján alakították, még pedig senkinek bir candidálási joggal. Mindenki ajánlhatja s választhatja azt, a kit akar. Szemmel látható, hogy ily választások — főleg nálunk — mily példás rendben folynának le. A szélsőbal főispánjának nem lenne egyéb tiszta, csupán, hogy a kormányt értesítene a megyékben történetekről. Egyébként sem fölügyeleti jog, sem az ellenőrzés joga nem illetné. Neki csak látni, hallani, tudósítani és hallgatni kell; e szerint egy nem lenne a titkos rendőrségnek, mely azonfelül a megye pénztárából fizettetik. Az általánosságavazatjog természetesen meg van ezen urak kíváncsiain közt. Azon követeléstől, mely szerint a választójog az írás és olvasás tudásától tétessék függővé, utólagosan előlítottak. E helyett azonban a megye korlátlan felszámolási jogát minden áron meg akarják tartani. Ily megyék mellett aztán belegyeznek a szélsőbaliak, hogy — a mostani kabinet kormányozzon.

Pest, június 2.

(A z o s z t á l y o k b ó l.) A képviselőház osztályai nagyrészt tegnap kezdték meg a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az előzmények több napi általános vitára nyújtottak kilátást; e tekintetben azonban a számítások csaltak, mert habár az ellenzék erős csatát vívott a javaslat ellen, a legtöbb osztály ma már annak részleteivel foglalkozhatott.

Az I. osztály az általános vitát még tegnap befejezte. Mai ülésében a törvényjavaslat I. fejezetét végig tárgyalta s két lényeges módosítással a 11. és 15. §-ban el is fogadta. A 11. §-nak második bekezdése, mely szerint a köztörvényhatóságok háziadóját a kezelő adóhivatal által az illető törvényhatóságok részéről befolyt államadó arányában lenne kiszolgáltatandó, töröltetett; a 15. §-t pedig, mely a törvényhatóságoknak megtiltja, hogy az országgyűlés, vagy az egyes képviselők törvényhozói működését közgyűlési vita tárgyává tegye, az I. osztály oda módosította, hogy a törvényhatóságok csak az országgyűlés működését ne tehesék vita tárgyává.

A II. osztály a törvényjavaslat négy első, — a III. dík pedig az I. és II. szakasz tárgyalását fejezte be s élénk vita után nagyrészt azon módosításokkal fogadta el, melyek a Dák párt 27-es bizottságának javaslata alapján a jobboldal által már korábban elfogadtattak. A 27-es bizottság módosításait annak idején közöltük.

Az V. osztály a tvjavaslat 12. §-ig haladt. Az ellenzék részéről a törvényjavaslat ellen Beniczky Gyula szólalt fel; azonkívül Csengery Antal is hozott javaslatba egy a tvjavaslat lényegébe ható módosítást, mely azonban nem fogadtatott el. A jobboldalról Horváth Döme és Török Sándor (gömöri) védtek a javaslatot.

A VI. osztály, mely még tegnapi ülésében a tvjavaslat I. II. és III. fejezetét végezte be, a 47. §-ra nézve Ernuzt Kelemen azon módosítását fogadta el, miszerint a tisztviselők az öket érdeklő kérdésekben döntő szavazattal nem bírnak. Mai ülésében a IV. fejezetben a 68. §-ig haladt, mely a kijelölést szabályozza. Az élénk vitában az ellenzék részéről Ivánka J., Bankovich Gy., a jobboldalról Széll Kálmán, Bánó József, Szilágyi V. és Ernuzt Kelemen vettek részt.

A VII. osztály Várady G. és Simonyi E. támadásai ellenére mai ülésében a tvjavaslatot általánosságban elfogadván, részletes tárgyalásának megkezdését f. h. 11-ére halasztotta.

A IX. osztály ma a báttaszék-dombóvár-zákány vasutról és a kir. kuria személyzetének szaporítására az igazságügyminiszter által kért póthitelekéről szóló törvényjavaslatokat tárgyalta s minden jelentékenyebb vita nélkül el is fogadta. Ugyanezen törvényjavaslatokat ma d. u. 4 órakor tartott ülésében a központi bizottság is elfogadta.

A határőrvideki deputáció történetéhez érdekes adatot közöl a „Reform“ zágábi tudósítója. Szerinte a deputáció alakulására és Bécsbe menetelésére, maga Könyig ezre des hadügyminiszteri osztályfőnök adta az impulzust s erre Szubalits ezredost és bizonyos Urica ur közvetítését használta. Az uti költség a „Zatocnik“ szerkesztőségéből került ki, kinek zsebéből azonban? — azt eféle szerkesztőségeknél nem lehet tudni.

Észrevételek az „Aradi dalárügy“ című cikksorozathoz.

Az aradi dalárügy feletle sajnós körülményei között, csakis örömmel lehetett üdvözölni a dalárügyet érdeklő, e lapokban legközelebb megjelent cikksorozatot, s azon érdekeltséget, melyet az „Arader Zeitung“ helybeli német lap is, ama cikksorozatok fordításban lett felvétele által tanusított.

E cikksorozatban általánosságban sok szép eszme van lerakva, s az ügyeszerűtlen melegtől át van hatva, de mert nem egy főtökeltetnek csak egyik oldala, s talán ennek is csak csekélyebb ré-

szé van a közönség elé tárva, míg némely részletekben a ciklik írja nem látszik hiven éreztetve lenni, a végromlás által fenyegetett ügy iránti tartózkodást hiszem ezen észrevételeim által leróvni.

Mindenek előtt egy vádat kell a maga értékére leszállítanom, mely az egyleti elnökség s igazgató választmány szemére lobbantatik a miatt, hogy az év kezdetén nem hívta egybe a közgyűlést, s miért nem mondott le a csak bizonyos időre reá ruházott megbízatásról?

A ki az egyleti élettel ismerős, tudnia kell, hogy minden egylet csaknem kivétel nélkül, évi közgyűléseit az év elején tartja. Aradon pedig annyi az egylet, testület s társulat, hogy mindeniknek nem csekély feladatát képezi, a közgyűlések oly időpontra tüszése, hogy ugyanakkor más társulat is ne tartson közgyűlést, mert városi közönségünk nem oly nagy, hogy egyszerre több ülésen jelen lehessen, kivált ha még számításba vesszük a városi és megyei gyűléseket s különféle párttervezeteket.

Ismervé a dalegyleti választmány annak szükségét, hogy látogatottabb közgyűlés legyen, csak helyeselni lehet azon eljárást, ha oly időt igyekezett választani a közgyűlés megtartására, midőn más gyűlések jobbadán lezajlottak, s mégis, mi sajnós volt a törekvés eredménye! A közgyűlés közéletét, első határidejére alig jelent meg 20 egyleti tag, a másodikra az egyik elnökön kívül három tag!

Ugy látszik, ciklikirónak erről tudomása nem volt, mert különben alaptalan vád emelése terhelte őt, mit tekintve ciklikének jóindulatu irányát, róla feltenni nem akarok.

Magától érthető, hogy közgyűlés hiányában az egylet tiszti s választmányi személyzete a legsúlyosabb megrovatást érdemlő megmondolatlanság nélkül, le nem mondhatott, mert ha ezt teszi, megfosztotta volna az egyletet azon illetékes organumától, mely hivatva van közgyűlést egybehívni, az által pedig bizonyára az egylet utolsó életzikkra oltatot volna ki.

Az igazgató személyzet kötelesség szerű teendője tehát nem abban állott, hogy lemondással a hatalmát annak legzalamódját adja, hanem hogy valamely sikeres közgyűlés létrehozása által annak újabb életrebreztesésére alkalmat nyújtson.

Ennyit a vád ellenében.

Az ókor történelméből meríthetünk tanúságot, hogy városok vetélkedtek egymást erkölcsi s anyagi haladásban, szellemi s anyagi hatalomban felülmulni.

E városok ily sajátágából nekünk aradiaknak is jutott annyi, hogy szeretünk hírünkben s városunk előnyeiben büszkélkedni, de — kivált az újabb szellem szerint — jobbadán csak addig, míg ez nem kerül semmibe; mert valjuk meg ösztint, hogy ott, hol csak kiső oly áldozatot kell hoznunk, mely az egyesek konyhájára mit sem hoz, megcsúszik a kedélyesség.

Az aradi dalárda volt társadalmi életünk egyik oly tényezője, mely az aradi névre nemegyszer fényt árasztott, mely csekélybe került volna ennek továbbbővölése, s mégis e közénk ültetett szép növénynek az actia-korság áramlataiban, a kellő támogatás hiányában el kell sodortatnia, pedig itten nemcsak muló fény eltűnéséről van szó, hanem egy oly tényező megszűnéséről, mely a többi magához hasonlókkal együtt, hivatva volna a hasai zeneművészetnek nem csekély lendületet adni.

Nem az az oka a dalárügy virulásának s hanyatlásának, miket ciklikiró felsorol. Ezek inkább mellékes érdekek, külsőn után megítélve, nem a dolog mélyébe hatók.

Dalárügyünk kezdetét azon időből vesszi, midőn a nyilváns élet elől az országos sorompók erősen el voltak zárva, s így társadalmi életünk nyilvános része az egyletek szerény körére szorítkozott. Ha még hozzávesszük, hogy akkor az anyagi érdekek előmozdítását ösztözlő társulások még csirájában sem voltak, nem csoda s könnyen felfogható, hogy az egyleti élet virágzó volt, kivált ha némely egylet alkalmas is volt arra, hogy általa nemzeti érzelmeink kifejezést nyerjenek.

Mióta belemélyedtünk a politikába, s azután elmerültünk az actiák özönében, a zsebre mitem bajtó egyletek, ha nem is mind tengenek, de életműködésük hőmérője vagy közel állt a fagyponthoz vagy zajtalanul folytak dolgaik, mert zaj csak ott van, hol anyagi érdekek pontosulnak össze.

Ma annyira erőt vett rajtunk az anyagosság, hogy a szellemi érdekek ápolása nagyon alárendelt szerepkörhöz tartozik.

Ezekből, látható a dolog valódi bibeje, s megfelfogható, hogy miért örveodott a dalárügy azelőtt több pártoláshoz, s miért indult az később hanyatlásnak, — mindazok, miket ciklikiró ur mond csak, másodrendű tényezők a dalárügy hanyatlásának előmozdításában.

A dalárdát nem néhány anyagi támogatásban részesített működő tag képezi — mint azt sokan képzelik. A dalárda-társulat, melynek csőfjai előmozdítására a belépő tagok tehetőségük szerint szellemi s anyagi erőikkel, az alapszabályok által előírt módon s mértékben közreműködnek.

A dalárda működő, mint pártoló tagjainak a közönségből kell kikérni. A milyen ebben a hiány vagy bőség, s a milyen a tagok ügyessége, olyan a dalárda sorsa.

Hogy e tekintetben miként állunk, vizsgáljuk meg.

A közönség azon része, mely a dalegyletnek nem tagja, itt szóba sem jöhet, mert magától értetődő, hogy es a dalárdugy támogatásához hozzá nem járul. Itt tehát a közönségnek a dalegyletben résztvevő részéről kell megemlíkeznem.

Czikkiró ur, úgy látszik, távlatból látja e tekintetben a dolgok állását, midőn zsolozsmát zenget a pártolásnak, melyben a dalárda részesítettik.

Nézünk az anyagi pártolást.
(Folytatása következik.)

Aradmegye rendkívüli közgyűlése.

Junius 3-án.

Nagy Sándor, első alispán, a nagyszámú megjelentek eljenzése közt, d. e. 10 óra körül, elfoglalja az elnöki széket, s legelőször is felhívja a közgyűlést aziránt, hogy gr. Batthyányi Lajosnak Pesten, e hó 9-én tartandó temetésén a megye küldöttségileg képviseltessék-e? Miután ez közbeszólás mellett elhatározatott, elnök ki-nevezi a küldöttség tagjait, u. m. Bohus Zsigmond, Ormós Sándor, Kövér József, Sánka László, Czárán Antal, Barta F., Tagányi István és Popovits Zsigmond urakat, kikhez még a résztvevni akarók járulhatnak. A küldöttség elnöke Nagy Sándor első alispán, vagy akadályoztatása esetében Konstantin György másodalispán leendő.

Tárgyalás alá vétetik most Fischer Miklós pécskai és Szent Károly központi szolgabírák közösen beadott kérelme aziránt, hogy állomásaiknak elcsereje engedtesse meg.

E tárgy felett hosszabb vita keletkezett, melyből a következőket emeljük ki:

Kopcsányi József azt kíváná, hogy Fischer Miklós szolgabíró ellen hivatalos vizsgálat rendelkezés el, miután azon vádakat, melyek ellene az „Alföld“ d. e. 90. és 93. számában felhóztak, meg nem cáfolta. A csere csak ürügy, miután a valóság úgy áll, miszerint Fischer már moraliter van kényszerítve kerüléséből távozni.

Nagy Sándor megjegyzi, miszerint egy egészen általánosságban tartott cikk alapján, melyben pozitív adatok nem hoztak fel, a vizsgálat elrendelni nem lehet; feljelentés vagy panasz pedig, melynél fogva történhetné, mind-egyik nem érkezett hozzá.

Sánka L., Ormós Péter, Tabajdi Károly a vizsgálat elrendelése ellen, és a csere megengedése mellett nyilatkoznak.

Erczy János azt tartja, hogy a megtámadott szolgabírónak, morálisa kötelessége lett volna sajátságos urján szerezni magának elégtételt.

Fényes Károly a vizsgálat elrendelését kívánja, és ennek eredményeig a csere-kérdést függőben hagyatni.

A varffy a cserebe beleegyez, annál is inkább, mert ezután a pécskai kerület új szolgabíró nyerend, ki több rokonszenvennel fog ott találkozni, mint Fischer ur.

Többen szoltak még e kérdéshez, végre is a közgyűlés a cserehez beleegyezést adta.

Következett ezután a rendkívüli közgyűlés napirendjére kitűzött 3-dik tárgy: a megürit csermői esküdttség betöltése.

Jelentkeztek, mint elnök bejelentet az állásra: Kelecsényi Ferencz, Ortutay Antal és Büky József.

Tabajdi nem akarná véglegesen elfogadtatni azon eljárást, hogy mint eddig, a főispáni szék üresen léte óta, a hivatalos állásra jelentke-

zők mind választás alá jönnek, anélkül, hogy tekintet lenne arra, ha bírnak e a szükséges képességgel. A bírói hivataloknál is feltétlenül meg kívánna a régi gyakorlatot, hogy az illető a jogi tanulmányokat végezte legyen.

Elnök felhívja, miszerint a most jelentkezők közül az első tiszteletbeli esküdt, Büky József pedig jogvégezett.

Tabajdi K. megjegyzi erre, miszerint az, hogy valaki tiszteletbeli esküdt, még nem hozza magával a kellő képessétséget, miután ezeket a főispán a megyei bizottság beegyezte nélkül nevezi ki, s oly egyéneknek is fel vesz azok közé, kik korántsem bírnak annyi képzettséggel, hogy valószínűs esküdtnek is lehessenek.

Többen szoltak még e tárghyhoz, végre abban történt megállapodás, főleg Varjassy József felszólalása folytán, miszerint az eddig volt gyakorlat egyelőre megváltoztatni nem fog.

Ezután szavazásra kerül a dolog, szavazattöbbséggel Büky József választott meg csermői esküdt.

Több tárgy nem lévén napirendre kitűzve, a gyűlés eloszlott.

Külpolitikai szemle.

(A zsinatról. — Olasz republikánus mozgalom. — A nemzetközi munkásegylet.)

A zsinaton összegyűlt főpapok hangulatát jellemzi egy francia püspök nyilatkozata a szent gyűlekezetről. Azt mondá, hogy a mit Rómában közszinatnak neveznek, nem más, mint az ephesusi gyűlés (szent Pál története) s nem érdemli meg nevét. Joggal lehetne azt „judibrium vaticanium“ nevezni, babjátéknak, melyet a vaticán a világ tudatlan tömege előtt eljátszott, mely azonban egy gondolkodót sem csal meg. És így — írják a „Post“-nak Rómából — Sirossmayer szavai örökké emlékeztetnek maradásra, melyeket a zsinat elmondott: „Azt mondták itt, hogy szent Péter csodálkozva állana, ha az egész kereszténység összegyűlt főpapjait látná. En azonban azt mondom, ha sz. Péter ismét feltámadna, ugy szomorú látvány tárulna eléje — mert látná, hogyan iparkodnak sz. Pált másodsor lefejezni, ama szent Pált, ki a püspöki kart képviseli. Pie ur azt is mondá, hogy a többség hálót vetett ki, hogy a kereszténységet egy gondolatban magával ragadja. De a becsmérlés és gyanúsított kisebbséget sem világi sem más tekintetek nem vezetik. Határozatai a valódi becsületesség és jogérzület gyümölcsei, a kisebbség megveti a gyanúsítást és sértést s határozottan megmarad a mellett, mit felfogdott.“ Beszéde végén még a következő emlékeztetése szavakat mondá: „Mi nem ismerünk el más főnökséget magunk felett, mint a lelkiismeretét és ettől nyerjük szabványainkat, melyekhez alkalmazzuk tetteinket.“

A csahalatlanság körül már két hete folyik a heves vitakozás. 40 szónok szolt eddig mellette és ellene a nélkül, hogy az ügy közelebb jutott volna eldöntéséhez. Minden ülésben új szónokok jelentkeznek a szólásra s a még szólni kívánók száma 100-ra megy. A nyugalom, mely eddig a vitakozást jelezte, szintén engedett a szenvedélyességnek, és pedig azért, mert a kisebbség szónokai erveik hatalma által ingerlik elleneiket. Annyi bizonyos, hogy a többség állása meg van ingatva, jóllehet még távol van attól, hogy numerikus többséget elveszítse. A jezsuiták azonban csakhamar találtak eszközöket, hogy az infallibilitás ellenét megtámadják. — Nehány bibornok ugyanis azon fáradozik, hogy a dogmának új alakot adjanak, mely nem volna oly éles, de a dolog lényegén mit sem változtatna. Ez által nyilván az ingadozóknak akarnak aranyhidat építeni és

még az ellentáborból is híveket szerezni. Ezzel karöltve jár a kézzelfogható pressio, melyet a vatikán különböző bánásmódja által gyakorol, melyet az egyik vagy másik irányt követő iránt tanusit.

Mig a csahalatlanság híveinek szabad bejárásuk van a vatikánba, a kisebbség tagjaitól a pápa egészen elzárkózik, s ehhez még az is járul, hogy IX. Pius annyira el van keserítve, hogy teljesen letehetlen vele nyugodtan beszélni, mert ellenvetéseket nem is akar hallani, az ő észrevételei pedig határozottan egyoldalkú. A kiméletlen bánásmód, melyben a csahalatlanság elleni részesülnek, még az alárendelt közegekre is kiterjed. Így a rendőrség megtagadta egy német herceg-püspök utlevélnék láttatását, midőn Nápolyba ki akart rándulni, állítólag azért, mert nem mutathat fel a pápától engedélyt. Minél nagyobb makacsságot mutatnak eme körökben, az értelmiség s általában az egész lakosság között annál inkább terjed a közönyösség. — Előint a „bon-tou“-hoz tartozott, az egyik-másik irányhoz csatlakozni s a csahalatlanság mellett vagy ellene tüntetni. Most ennek is vége van. A római nemesség épen azon püspököket látja most szívesebben, kik előtt a vatikán zárva van. Nagyon feltűnő a szerep, melyet Antonelli bibornok játszik. Mióta a csahalatlanság felett megkezdtek a discussiót, úgy tesz, mintha az egész dolog nem is léteznék, s teljes közönyösséget mutat.

Egy legújabb magánújságú ismét rossz híreket hoz Olaszországból. A felső olaszországi forradalmi mozgalom új tápot nyert azáltal, hogy a Svájcban tartózkodó olasz menekültek állapíték h. zájok határát. Nem annyira számuk, mint inkább a többi köztársasági bizottságokkal való összeköttetések folytán válhatnak ez emigrans betörések veszélyessékké. Tassin cantonból egy ily csapat menekült — nagyobb részt székénykatona Felső-Lombardiába tört, Polezzóban a vármórséget lefegyverez s Mennaggio felé vonult. Egy gyalog és egy lovas zászlóalj küldetett Flórenczba ellene. Palermóban nagy utcai botrány történt. A nép s a katonaság még eddig ismeretlen okból összeeszerent s a két fél közötti válóságos csata fejődött ki, melyben igen sokan megsebesítettek.

Rómában május 26-án husz fiatal embert, kik a Markákba érkeztek oda, s a rendőrség előtt gyanusnak bíztattak, elfogták. Az egyetemes köztársaság bizottmányának proclamatióit találták náluk melyek Mazzini főügynekének, Juareznek nevével voltak aláírva. Főnökük állítólag egy anconai kalaposester, ki őket elárulta. Rómából szintén sok fiatal ember ment Felső-Olaszországba, hogy ott a felkelőkhez csatlakozzék. A déli részeken kitört lázadás, ha az olasz híreknek hinni lehet — inkább csak brigantimozgalom, mintsem valódi lázadás.

A nemzetközi munkásegylet következő hirdetését tesz közzé: „Tekintve, hogy a bareli munkáscongressus Párist jelölte ki a nemzetközi munkásegylet az évi congressusának székhelyeül; hogy a jelen gazdálkodás fennmaradása mellett francia congressus Páriában nem ülésezhet; hogy azonban a congressus előmunkálatai az azonnali határozathozatalt igénylik: hogy stb. — az igazgatótanács 17-iki ülésében elhatározta, miszerint az évi congressust Mainzba hívja össze s azt ott 1870. szeptember 5-dikén megnyitja.“ Egy héttel később fog Zárichban a nemzetközi béke és szabadságliga ülésezni.

Prim és Castelar az iberiai unióról.

A cortes utolsó ülésében az iberiai unióról volt szó, mely tárghyban Prim így nyilatkozott:

„Egy Lissabonból érkezett hír szerint, az ot-tani kamarában egy képviselő indítványt tett s eskütelre az iránt, hogy Portugallia függetlenségét meg fogják óvni, mire a képviselők fölemelkedve, megesküdték. Tudni kell, hogy a portugál sajtó Spanyolország és annak kormánya törekvéseit rágalmozó taktikájára, nem kis mérvben adott indokot a kamara imént említett tüntetéséhez. En azonban kijelentem a kormány nevében, hogy az a Portugallia történet legújabb eseményekre való befolyástól tökéletesen idegen.“ Elismerés-nök, hogy az iberiai unio lehetőségét sokan hiszik, azonban úgy véli, hogy nemcsak a kormány, hanem a kamara és ország közvéleményének ad kifejezést, midőn kinyilatkoztatja, hogy az iberiai uniónak nem szabad soha és semmi esetre az erőszak tényén jöni létre. Barátságos, testvéries nemzetközi viszonyoknak kell előkészíteniök azon napot, melyen a két ország közt fönnálló határ — ha szinte autonómiajok teljes épenmaradása mellett is — önkényes, békés egyetértés útján elfognyészni. Ez utat pedig a közlekedés lehetővé tételének, az üzleti és társadalmi érintkezés szűke kölcsönös érdekeknek kell egyengetniök. (Igen jól van!)

Ezután Castelar emelt szót:

Megemlékezik először a kormány külpolitikájáról s azt sem eszméi, sem a szeptemberi forradalom magasságával sem látja összhangzónak. Szerinte a kormány nem igyekszik megőrizni azon semlegességet, mely az egész Európán elterjedő nehézséggel szemben ajánlatos volna. Mély elszármódással kellett Spanyolországunk látni, hogy kormánya egyik külföldi követének személyében hivatalos örömjungással ünnepli Franciaország egyik részének győzelmét, másnak bukását. (Viharos tetszés.) A vita tulajdonképi tárgya átterve, úgy találja szónok, hogy némely események nehezen igazolható összefüggése, mint a lissaboni spanyol követ hírteljes hazazs és ismét visszautazása, a közepentengeri hajórajnak a Tájó torkolatához lett rendelkezése, az szolgáltathatott azon bizalmatlanság erősítésére, mely a kormány kül- és belpolitikájának rejtelmes voltából származik. Egyébíránt a portugál kamra tüntető nyilatkozatának nem kell valami különös fontosságát tulajdonítani. Szónok annyira kevésbé helyesli Prim nyilatkozatát, mert alapla-lan lármára legjobb válasz a hallgatás. „De hisz ha mégis olyasmi bizonyulna be Lissabonban, hogy az ott történtek a mi művünk? Nem azt lehet-e akkor hinni, hogy ama kimondott szavak csupán egy szomszédos hatalom visszhangja volt? „Sokai sem gondol náunk porosz rendszer szerinti annexióra.“ Ezután a két nemzet sorának történelmi képét festi Castelar az ő genialis és mélyreható ésselműségével, s indokolja a szabad Iberia egyesült államainak előbb több elmaradhatlan békés létrejövését.

Pécska, junius 2.

E lap folyó évi 115. számában, egyik itteni káplán Sr. F. ur megmondólatlan és botrányos szavait közöl cikk hűségének itteni következményeit már azért sem mulasztathom el, ahémily eseteln, mert érdekelt tiszteendő ur, a melyek, hogy indultos nyilatkozataira nyilvánosan felhozott és itt folyton nyilvánuló roszallat magától elhárítani iparkodnék, — kerekén tagadják; és mi több, ügyét akként találta jónak szépitni, hogy azokat, akik e lap idézett számában híven közölték kifejezéseit hallották, ő maga sorba járta, s majd közvetve, majd közvetlen magához hivatta, avégből: hogy ezeket, a nyilvánosságra hozott nyilatkozataival homlokegyenest ellentétben álló tanácsra bírja. Már pedig ha érdekelt tiszteendő ur úgy lenne meggyőződve, hogy saját nyilatkozata

TÁRCZA.

BOLSKY LADISLAS
kalandja.

— Regény. —

Írta: Viktor Cherbuliez.

(Folytatás.)

XVI.

Élénk öröm fogott el, midőn ismét a szabadban érzem magamat; de ez öröm csakhamar lankadni kezdett. A városban tett első körutam óta észrevehem, hogy a távolból gyanus kinézetű madarak által követtem, kik minden léptemet és mozdulatomat feljegyzék. Meggyőződhettem most, hogy a rendőrség még nem ejt el gyanuját, hogy valakinek utasítása folytán engem ál-Wilsonnak tartanak, és azon szándékkal adák vissza szabadságomat, hogy annál könnyebben kilétemet ki-nyomozhassák. Hat tagból álló gyűlekezetünk rövid idő múlva egy második gyűlést akart tartani. Hogy fogok ezentul oda mehetni! Félttem, hogy társaimnak egyike, távollétemnek indokát nem ismervén, lakásomon fog felkeresni, tudósításaim átveendő.

Három nappal ezután a majdnem elhagyott nagy téren sétáltam, észrevettem, hogy társaim Casimir nevű legifiatlabbjára épen felém jön. Feje-met hátrafordítván, ötven lépésnyire háttam mögött egyikét azon madarak közül, kik mindegy nyomomban vannak, pillantam meg. Bizonyos jelt adtam, Casimirt a kikerülésre utasítandó. Szerencsétlenségemre nagy agara volt vele, melynek egyszer bielegrvén, bennem azonnal urának egyik barátját ismerte meg. Egyenesen felém vevé az irányt, fejét felemelve és farkát csóválva. Megálltam; őt közeledni hagyván, lehajlottam és oly erősen üttem meg feleit, hogy megdühösödvén, rám veté magát. Egy pillanatig viaskodtunk egymással, miközben elég mély sebet ejtett kezemen. Casimir előlépett, engem megszábadítandó. — Megharapta őnt? mondá nekem. Egész halk hangon feleltem: Egedem magam megharapni, csak ezen eszükööm volt önnek jelentetni, hogy a rendőrség szemmel tart engem. És azonnal hangosan, haragot szinlelvén, kiáltam: Midőn ily vad állatot sétáltatunk, illő hogy vagy kötelet tartva vezessük, vagy szájkosarat adjunk rá. — Ő megértett engem azonnal és sértőleg viszonzá, hogy kutyája ismeri embereit, és soha sem támad meg becsületes embereket. Ügyetlennek nevezém őt, ő engem együgyűnek. Öklömmel fenyegetém,

ő felemelé botját, és már közel voltunk az összekapáshoz, midőn kémem közeledék, minket szétválasztandó. Casimir távozott, zajos aragom kitörése által kísérve. Kémem felé fordulván, ezen vad állatok nevelőjének nevét kérdém tőle, és ki-nyilatkozottam előtte, hogy a rendőrségnek be-panaszszandom. Örömmel vevém észre, hogy sikerült a kémet tértúra vezetnem. A csalódást betegezendő, aggodalmat szinleltem, hogy a kutyá-tán veszett volt és egy gyógyszerárba futék, hol se-bemet pokolkövel kiegészem. Szitkozódásom köz-ben áldám az istent ezen alkalmas találkozás és szerencsés eljárásomért, mely egy kegyetlen nyugtalanságból szabadított meg engem.

Ugy teteszt, mintha jó szerencsém vissza-tért volna; s a jövő rózsás szinben pillantam meg. Nem tudtam, mit tartott fenn számomra a kö-vetkező nap.

XVII.

Márczius 17-én déltájban volt. Nem fogom e napot elfelejteni. Két hét óta engedni kezdett a tének kegyetlen hidege. Előtte való éjen csipő-szél emelkedék, és roppant hólepel sűrű sző-nyegként borítá a várost; s a léptek zaját gyengit-vén, növeszté az általános csendet, mert a város hallgatott; az ágyúzás napja elaltatóan hatott rája, és mély álomba süllyeszté.

Épen reggeliztem volt Pudellel; egyedül va-lánk a boltban. Egy szögletbe ülve, a fésűvel ke-zemben, egy paróka készítésével foglalkoztam. — Pudel balesetem óta, megvető könyörülettel is-selteték irányomban, melyet elrajteni legkevésbé sem törekedett. Alkalmasint a rendőrség paran-csára tartott meg magánál, és megbízták őt, hogy kémleljen ki engem. Ehez más ember, mint Pu-del szükségeltetett volna.

Mig parókámon dolgozám, időről-időre több ravasz kérdést intézett hozzám.

— Igaz, hallottad Wilson a mai újságot? — kezdé K. . . hadnagy, az ki multkor löni paran-csolt. . . hadi törvényeszkét elé idéztetett. A térpa-rancsnok egyáltalán azt akarta, hogy degradál-ják. De ő excellenciák tekintetbe vették, hogy a csinos ifjú csak buzgósgából cselekedett; s most áttéteték másra; ez az egész. Varsóba küldik őt. Nem találod Wilson, hogy ő excellenciáknak igazuk volt?

— Az excellenciáknak mindig igazuk van, feleltem, ez az ő mesterségük, valamint a miénk, parókákat készíteni.

Nem tudom, mit válaszolt erre; nem hallgat-tam többé rá. Gondoltam a szegény nőre, ki gyer-mekének fejét felemelé és azt a népek mutatá;

a szomorujáték hősként szoltam szívemhez. — „Csak csendesen! mondám neki. Emészd meg ezt is. Napunk meg fog érkezni.“ Láttam magamat, wilsoni álruhámot eldobni, és ismét Bolskivá lenni, hogy Lengyelhonnak utolsó csepp véremet feláldozhossam; láttam már az első csata napja-nak hajnalát pirkadni, hallani véltem a dobzót és tárogató hangját, ünneplvén egy Bolsकिनak a dicsőséggeli összekelését. . .

Ily gondolatok között fészültem parókámat és éreztem Pudel lehelletét homlokomon elvonulni, ki felém hajolt, munkámat megtekintendő, és szí-ve-mhez szölvá ismétlém: „Csak csendesen! na-punk meg fog érkezni.“

Egyszerre csengettyűk hangja hatott be az utcáról. Csak annyi időm volt, fejemet felemelni és az ablakra irányozni tekintetemet. Két fekete ló által huzatott szán haladt el, sebesen mint a villám. A szánban ült egy nő; és ezen nő, kinek arca háromszoros fátlyallal volt eltakarva, arany-nyal szegélyezett teveszőr capuchonba burkolá fejét.

— Kicsoda e nő? kérdém élénken Pudeltől.

— Micsoda nő?

— Az, ki a barna chapuchonba volt burkolva.

— Ez, — viszonzá, — vagy ő excellenciája R. . . udvarnagynő, vagy ő excellenciája W. . . kancellárnő.

És elősorolá nekem a városnak mindazon hölgyeit, kiknek barna chapuchonjuk van.

Gyakran elég egy dalnak két ütemét hallani, hogy az ember azonnal azon arcot, tájképet és színt láthassa, melyet valamely tájék tárgyai ma-gukra öltenek. Elég volt nekem egy barna capu-chont csak futólag látni és azonnal hallottam ma-gamban egy dallam csengését, miről vélekedtem, hogy már elfelejtém. . . Észrevettem, hogy szívem mélyében egy emlék létezik, mely csak tetszha-lott volt; mozogni kezdett, és likemnek minden részecskéje remegett. „Ej! micsoda? még arra is emlékezem? mondám magamban. Egy pillanatra fészbeszakított munkámat; annyira dobo-gott szívem. . . Utóvégre, kezdém, emlékezetem nekem szolgálatot tesz.

Mégis megrázm fejemet, mintha onnan egy engem üldözö kísértetet lehálatni akartam volna, és kényserítém magamat, csak az olvasóval játszó gyermekre és azon vértengerre, melyet esése köz-ben okozott, gondolni. . .

Nemsokára vendégek érkeztek, hajukat fel-sültetni; képződésem enyhült.

Öt óra tájban az „Arany oroszán“-hoz csim-

zett hótélből egy inas jött, nekem jelentendő, hogy egy idegen hölgy, ki tegnap érkezett és ma a kormányszónál fog ebédelni, szolgálatomat azonnal igénybe akarná venni. Hosszá voltam már szokni ily megbízásokhoz.

K. . . a vasut azon elágazása mellett fekszik, mely Oroszországot Közép-Németországba összeköti; ezen kis városban a tartózkodás sokkal kellemesebb, semhogy az utazók itt néhány napig szívesen nem mulatnának. Két héttel e-lőtt azon tiszteletben részesültem, egy Drezdából Szent-Pétervárra utazó főnségnek haját fodorni ki ügyességemet bókjaival elhalmozni kegyelmé-dett.

A megtett készületek után, követém az inas. A hótélbe érve, egy oszloppal ékesített lépcső-zen haladtunk az emeletre; itt egy előszobba keresztült egy meglehetősen szét csarnokba jut-tunk. Itt az inas egy ajtón halkán kopogtatott de nem válaszolt senki. — Megnyitván az ajtó-mondá:

— Itt a fodrász, kit a grófnő vár. — És vis-szavonult.

Beleptem. Kezdetben csak a kandallóban la-bogó nagy tüzet és egy karszéknek hátát vettem észre. Ezen karszékben ült valaki. — Egy fehér chachamir hajpor köpenybe öltözött nő emel-ked fel, halkán ásitóznán, és kezeit szeméire te-vén, mintha azokból az álmat elűzni akarná. — Végre felém fordulván, közömbösen mondá:

Ah! ön az, Wilson ur? Lépjön közelebb.

Ó volt az; igen, csakugyan ő volt!

Fejem szédelegni kezdett; nyitott örvény-véltem lábam előtt látni. Első gondolatom va-lonnan ellánni; de nem bírtam volna. Ugy te-szett nekem, mintha szívem megszünt volna de bogni, vérem hirtelen összeszorult ereimben s úgy éreztem, mintha fejem, karjaim, lábam, egész te-met ölméből volnának. Ha egy lépést teszek val-ósszerogytam volna.

— Nos! — mondá, — lépjen közelebb!

Nem változtatta arcát; áthathatlan arcá-nak egy izma sem remegett. Elborzadtam ezen nőnek szinlelési hatalmát, körülátlan uralmát, melyet szívén, emlékein és tekintetein gyakorol. Elfogadám a játékok; a viadal ösztönei telebraz-sz erőmet, kábultságomtól megszabadított. Sikard egy lépést előre tennem, és meglehetősen állat-haugon mondám:

— Grófnő! parancsára állók.

(Folytatása következik.)

alaptalanul hoztattak fel ellene: akkor szükségte-
len volt a tanukat olyformán informálni akarni,
hogy azok — majd ez, majd amaz oknál fogva —
ne akarják tudni azt, amit saját füleikkel hallot-
tak és még hozzá: olyannyira elferdítve kiál-
lított bizonyítvány aláírásával őket megkínálni,
amit azok bizony „hiteltétel” mellett” még
a tisztelendő urnak sem voltak hajlandók aláírni.

Hogy is ne! Ugyan ki tehetné fel oly egyé-
nekről, kik becsületüket hűen őrsik, hogy a tisztel-
endő ur ügyének tisztázása végett egy alaptala-
nasságokkal teljes bizonyítvány aláírásával szeny-
yezzék be jellemüket? Ez azt hiszem, egy kissé
nagy áldozat követelés. Nézetem szerint egy a
dologról híven kiállított bizonyítványt, ha más-
nak nem is, de a tisztelendő urnak mégis csak
aláírtak volna az illetők.

Ha azonban tettézt a tisztelendő urnak in-
dulato kifejezéseind fogva a háziur és az ott,
nézetem szerint, egyenjogú vendégeket meg nem
kímélni, sőt azok egyikét szándékozott ellenvéle-
ménye közben elég durva hangon a szó-
tól mintegy eltüntet és tiltakozó szavának kezé-
vel is súlyt vágni, s a szó szabadságát elfojtani: ak-
kor a legszebb dolog lenne magához következe-
tes, mások irányában pedig megkímélő ma-
radni. Ennyit megtehetett volna tisztelendősége sa-
ját tekintélye érdekében is, különösen akkor:
mikor jól tudhatja, miként nemcsak hogy azt, a
mi köztöve volt, de még többet is mondott; és úgy
hiszem, fog is emlékezni híven idézett e szavai-
ra: „az iskola bizottmányi tagok kivétel nél-
kül mind szamarak, ostobák; együtt véve sem
érnek egy ütet taplót! — Na az igaz, egy F. S.
ügyvéd ur van köztük, annak tisztelet, — előtte
kalapot emelek.”

Igaz, hogy itt az általánosságban lett kifeje-
zésen, módosított valamit a tisztelendő ur, de
bizony a többi — és pedig a legelősebb már köz-
lött kifejezéseinek, hogy még nagyobb súlyt
adjon, felkelt üléséből és indulatosan
vágott kezével a légből: sanctionálván azt, amit
mondott, és meg nem szakítva beszédét, ismét
lélt.

Meddig fokozódott volna tisztelendő urunk
indulata? azt nem tudom. Annyi azonban bizo-
nyos, hogy a közvetlen mellette ült V. A. ur elég
figyelmest volt irányában; ki, mert tisztelendő ur-
nak dühét és vastag nyilatkozatokat, súlydését
belátván: a dologból könnyebb kibontakozás vé-
gett, a vasut-üggyel agítált — s így menekülve
a hínárból: mi szülte meg az indulatosság rohamá-
ból való egyszerre átalakulást? erre gondolom
leggyeesebben megfelelhette a tisztelendő ur!

Midőn tehát így emlékeznék a történetekre,
megelégedhetünk avval, hogy ez megtörtént;
ámde a tisztelendő ur még azt is szeretné: ha a
jelen voltak megtagadnák magukat az ő kedvéért
Egy kissé (?) túlságos követelés!! F.

Távirati jelentések.

Berlin, jun. 2. A király szeptember 20-ig
használja az emsi fürdőt; Bismarck a király kísé-
retében lesz.

Wiesbaden, jun. 2. A badeni nagyher-
ceg találkossa a porosz király és Bismarckkal
valoszinű; tegnap érkeztek ide Oubril és Bru-
now orosz követek is. Valószínűleg diplomáciai
értekezlet van készülöben.

Génua, június 1. Itt azon hír van el-
terjedve, hogy Terra di Lavoroiban új bandák
merültek fel, és Kalabriában 25 briganti kötött
partra.

Páris, jun. 1. Az államtanács elnöke, Pa-
rien a miatt, hogy az államtanács jogköre cson-
kított, beadta lemondását. Mint állítják, Ber-
thelmy brüsseli, Lagueronniere madridi és Pré-
voist-Paradot washingtoni követekéé lennének ki-
jelölve. Latour d'Auvergne hg. már jobban van.

Berlin, jun. 1. A király ma gr. Bismarck
kíséretében, az orosz császár látogatására Emsbe
utazott.

Berlin, jun. 1. A szövetségtanács Hess thno-
kot Bellizonába küldötte a végbél, hogy az olasz
menekülteket fogassa el, és belezabiztassa. A szö-
vetség elnöke egyuttal figyelmeztet a canton
kormányát, hogy a Graubündenben tartózkodó
menekülteket kísérje szemmel.

Legujabb.

Nagy-Becskerek, június 1. To-
rontálmegye bizottmánya mai napon a
debreczeni körlevél elejtésével Várad
Mihály alispán indítványára elhatározta az országgyűlésnél kérvényezni, hogy a tör-
vényhatóságok rendelkezéséről elterjesztett
törvényjavaslat minél előbb tárgyalása által,
megyénket jelen abnormis állapottól ra-
gadja ki.

Bécs, jun. 2. Az olasz kormány fel-
szólamló jegyzéket intézett a schweiczi
kormányhoz a miatt, hogy az olasz menek-
ültek, Tessin cantonban való gyüleke-
zése eltűretik. Olaszország e jegyzékben
azzal fenyeget, hogy a határokat katonai-
lag fogja megszállani.

Bécs, június 2. Az államvasutársulat
közgyűlése jóváhagyta a 35 frank felül-
osztalékok, ennél fogva összesen 60 frankot,
míg a júliusi szelvények 47 1/2 frankkal
fognak beváltatni. A közgyűlés az igaz-
gató tanácsnak összes indítványait — a
különböző vasutakban leendő részvétel
tárgyában — szintén jóváhagyta.

Madrid, jun. 2. Espartero hivi
egy manifestumot bocsátottak ki a nép-
hez, melyben Espartero királylyá válasza-
tatását kívánják s élénken kárhoztatják a
jelenlegi regenség fenntartását. — Mind-
amelllett valoszinű, hogy Serrano továbbra
is megmarad regenségnek.

Konstantinápoly, június 2.
A tárgyalások Törökország és Oláhország
között az ez utóbbinak adandó pénzverési

és rendjelosztogatási jog iránt minden va-
lósínűséggel Oláhországra nézve kedve-
zően fognak végződni.

Ujdonságok.

Figyelmestetjük t. cz. olvasóinkat mai
lapunk hirdetései rovaiban megjelent aradi közüti
vaspálya és téglagyár részvényirtaság hirdeté-
sére, mely a pünkösdi ünnepekre szabályozza a
közüti vaspálya menetrendét.

A vasárnap Dévára indulandó vonatra
jegyek válthatók Bettelheim testvérek könyvke-
reskedésében. A menetrend a következő: Indul
Aradról reggel 4 óra 45 perc. — Györök 5 ó. 6.
25 p. — Paulis 5 ó. 39 p. — Radna 6 ó. 1 p. —
Konop 6 ó. 30 p. — Berzova 6 ó. 52 p. — Sobor-
sin 7 ó. 53 p. — Zám 8 ó. 32 p. — Illye 9 ó. 22
p. — Branyioska 9 ó. 43 p. — Érkezik Dévára
10 óra 10 perc délelőtt. — Visszafelé indul
Déva este 7 ó. — Branyioska 7 ó. 28 p. — Illye
7 ó. 54 p. — Zám 8 ó. 40 p. — Soborsin 9 ó. 20
p. — Berzova 10 ó. 9 p. — Konop 10 ó. 30 p. —
Radna 11 ó. 7 p. — Paulis 11 ó. 22 p. — Gyö-
rok 11 ó. 37 p. — Érkezik Aradra 12 ó. 15 p.
éjjel.

A belügyminiszterium a pénzügyi-
miniszteriummal egyidejűleg tudatja a törvényható-
sággal, hogy a régi ezüst hatások
június végéig minden adópénztárnál beváltatnak,
július elején azonban már csak a budai központi
pénztárnál fognak beváltatni.

A N-Szebenben tanuló román fiatalok
ünnepelesen megülte május 15. k., a balázsfalvi
hírhedt gyűlés évfordulóját. Vezérszónokuk volt
Munteanu János tudorjelölt a pesti egyetemről.
Elmentek a templomokba. Azután a „la” Vladu
terembe gyűltek s elénekelték a román forradalmi
dal „Destéptate Romane” néhány versszakát. Az
előnk megnyitá a gyűlést. Beszédében szólott a
románok sok százados szenvedéseiről, a
zsaarnokokról, kik elnyomták, s hogyan
proklamálta magát 1848. május 15-én, a „Cam-
pulu libertatei” a szabad nemzetnek; a
románok: 400 év pártatlan szenvedései nem törhet-
ték meg — ugymond — s e napon (május 15.)
40,000 férfi (voltak 16 ezeren, felénél több asz-
szony és gyermek) nyilatkozta ki a művelt
Európa színe előtt (a balázsfalvi mezőn) hogy
„szabadon akarnak élni a szabad hazában s
hűséget esküdven az uralkodó háznak, ez
esküt 40,000 férfi vérvél pecsételte meg.” Be-
szélt még a rablanczok akkor történt szétértésé-
ről, s hogy a románok jobb sorra érdemestek;
hogy a törvényes téren el kell hogy érjék öhajta-
saik teljesültét, mert „nem kívánnak sem többet,
sem kevesebbet, mint a menyit a velők együtt
lakozó nemzetek birnak.” Végül figyelmeztet az
ifjúságot, hogy az ő feladatuk, a nép sebeit begyó-
gyítani, során könnyitni; törvényes tevékenységre
intik őket, majd minden a nemzeti lét less fenyeget-
ve. „Lelkes éjjenzással fogadták az egybegyűltek e
tüzes beszédet. Reá ismét énekeltek a „Destéptate
Romane”-ból. Azután több verselményt sza-
valtak el „az 1848-ik vértanúkról,” egy ódát
„Romániához.” Végül az alkalmi verszerető adta
elő szerzője Mihailu diák. Az ünnepélyt
elenléttükkel díszesíték Macellariu Ilyés
és dr. Racuciu, kiket az előnk üdvözölt a
gyűlés nevében. A lakomán poharat emelt Ma-
cellariu: az uralkodó dynastiáért s az ennek 1848.
máj. 15-én letett eskü megtartásáért; dr. Ra-
cuciu ivott a Vácson martírkodó Romanu
Sándor jó egészségére; mindkét toasztot nagy
örömdiallall fogadta az ifjúság. A zenekar ro-
mán nemzeti darabokat játszott. Nagy közönség
volt jelen. Példás rend volt végig. (A „G.” u.)

Párbaj. Egerből távirják, hogy Novotha
Gyula, a pétervásári jobboldali jelölt június 1-én
párbajban agyonlövettet. Rebesgetik, hogy a sze-
rencsétlen végetért párbaj győztese: Szederkényi
Nándor, Hevesmegye első aljegyzője.

Zichy Antal a nemzeti színház igazgató-
ságáról végkép lemondott s e tisztól a „Főv. L.”
szerint tetleg visszavonult.

Tűzvészek. A legnagyobb mérvű szeren-
csétlenség érte Hodosán, muraközi helyiséget.
Alig néhány óra alatt 200 ház, a lángok martalé-
kává lön, anélkül hogy csak egy is biztosítva lett
volna. Száz meg száz család bolyong fedél és éle-
lem nélkül, szülők elveszték gyermeiket, és gyer-
mekek árvaak lettek. Ez a földönfutó keres laká-
s és kenyeret! E roppant nyomort csak gyors se-
géllyel lehetne némileg enyhíteni. Azért dr. Klein
Sándor Csáktornyan, kér minden nemes-
lelkű emberbarátot a legszerencsétlenebbek iránti
részvét és tetteges segélyre. — Tűzvész
ütött ki május 31-én délután egy negyed 6 óra-
kor Pozsony Zuckermándi külvárosában is egy
vattagyárban, mely alig két óra alatt 12 házat
hamvasztott el. Emberélet is esett áldozatul.
Midőn egy szerencsétlen ágyaneműt biztonság-
kedvéért, a pinczébe akarta vinni, egy gyerme-
ket is levitt közte, mely ott megfűt; azonkívül
egy nő és két gyermek nehezen megsebesült. A
magokat most és máskor is kitűntetett tűzoltó-
kon kívül; a honvédek és pionnierek, sőt magok
a tisztek igen is jó szolgálatot tettek. — Éjjel 11
órákor ismét kiűtött a tűz egy a község házá-
nál levő farakásból. Ez új veszély a tűzoltók, 50
katona és nagy zápor közbejöttével reggeli 3
órákor megsűnt. A szerencsétlenség nyomorá-
nak enyhítésére Leier kereskedő, azoknak szá-
mos szobát adott lakásul. Egy zuckermándi in-
tézetből mintegy 30 gyermeket mentettek ki a
tűzoltók a veszély alkalmával, kik közül 26 azon-
nal egy más iskolába fel is vétetett. A kapitány-
ság felszólítást intézett a polgársághoz, a károsul-
tak nyomorának adakozások általi enyhítése vé-
gett, mely adakozást Simonyi Iván 100 ftal meg
is kezdett.

Haas Fülöp a hírneves szőnyeggyáros, ki-
nek Becsben és Pesten roppant üzletei voltak,
Vöslauban meghalt 78 éves korában. Nem volt va-
gyanos, de annál tehetségesebb. Kitiűnő rajzoló
volt s már 16 esztendőse korában a szövészék
mellett ült. Tehetsége és szorgalma által csaka-
mar annyira vitte, hogy nemcsak maga állít-
hatott 60 szövészéssel ellátott gyárat, s lassan-
kint felküzdötte magát az európai szőnyeggyá-
rosok egyik legkiválóbbjává. Őt nagyzerű üzlete
közül legjelentékenyebbek voltak: a bécsi s a
bradfordi Angliában.

Electro magnetikus varrógép. Kétség-
telen, hogy a varrógépnél buzamosan dolgozó
nők, a láb folytonos mozgata miatt, egészé-
süket tönkre teszik. Most egy francia Cazel
nevű mérnök egy oly motort talált fel, mely a
pedalt a czélnak egészen megfelelőleg mozgatja.
— Ez egy négy elemű villany-batteriaiból áll,
mely a villany-csőt a lábitóra (Pedal) vezeti.
Feitaláló azt állítja, hogy villanydelegéje egé-
szen zajtalanul, pontosan dolgozik, mint a leg-
ügyesebb varró. A gépet úgy is berendezhetni,
hogy azt tetszés szerint lehet lábbal nyomni,
vagy a motorral nyomtatni. Egy ily készülék a
varrógéphez 48—66 tallérba kerül és 10 óra alatt
20—30 krnyi vegyszereket igényel a villanyfo-
lyam fenntartására. Ily varrógépeket megrendel-
hetni Müller Hermannál Apoldában.

Égy örült pesti hentes e napokban nagy
rémületbe hozta családját. Ugyanis dühétől meg-
lepette, éles kést ragadott föl s feleségét négy
gyermekével együtt meggyilkolja, ha a lármára
összevutott szomszédok meg nem fogják s össze-
nem kötözik. Rögeszméje az volt, hogy felesége
borjú, négy gyermeke pedig bárány, melyeket le
kell vágni.

Liberalismus és clericalis lelkesedés.
Leonsteinban a liberalisok népgyűlést akartak
tartani, de az összegyűlteket egy munkásokból
álló tömeg, melynek élén botokkal fegyverzett
papok állottak, szétűzte. Így a „Wdr.” A clerica-
lis „Vlkfrd” lelkesedéssel így beszéli el a hűtet-
tet: Hogy a katolikus párt Felső-Ausztriában
minő öntudatra és életerőre öbödött, annak kö-
vetkező eredeti tudósításunk öröndetes tanusa-
gát adja: A szabadelvű párt által Leonsteinba
összehitt népgyűlés a szabadelvűek nagyszerű
fiacskájával végződött, mert a katolikus párt
tömegesen résztvett, összetépte az elfogadásra
ajánlott programot s a szabadelvűeket nem is
engedé szóhoz jutni. A megrohanás tehát „töme-
ges résztvevés” s a szétűzés „szóhoz jutni nem
engedés” nevet visel a „Volks freund” variatí-
óban.

Féltreértés a sötétben. Kisebbsé bi-
zonyos két fiatal ember, — kik azonfelül hogy ba-
rátok, még laktársak is voltak; — a napi mun-
kától eltérődvén, este azonnal álomra hajtak fej-
üket. Már javában behatoltak Morpheus birodal-
mába, mikor czellájuk ablaka alatt dühös ebuga-
tás hangzék fel; s a vonítás oly nagy mérvben za-
vará meg az éj esendét, hogy az egyik alvó nyu-
godalma kíméletlenül tönkre lett téve az okatlan
éjjörnek ezen lármás hangversenye által. Felriad-
ván, reglőn gyanu kelt benne, hogy talán a kutyá
tolvajt ugat. E gondolatra kiugrott ágyából s bo-
tot ragadva, óvatosan kisettenkedik a halkan ki-
nyitott ajtón s a ház udvarán valamelyik szög-
letbe meghuzza magát, ráleesendő az éjjeli jó ma-
dár. Ez alatt a kutyá folyvást gyakorolta hang-
át a stókkátok, futamok és trillák különböző ne-
meiben, — egy annyira, hogy a másik alvó lak-
tára hasonlókép felébredt oda benn. Nosza! rajta
fogjunk tolvajt! gondola magában, — s jó csúti
husángját előkerítvén, kilopódzik a szobából ép
oly csenddel, mint czimborája, kit ő az ágyban
képselt békével álmódosni. Amint az udvarra ér,
mindjárt szemébe tűnik egy fehér alak. — Hopp!
meg van! ott a tolvaj! megmarkolja tehát do-
rongját s kusza közlebb-közlebb buzódik ki-
szemelt áldozatához. Már csak néhány lépés volt
közte s a másik fehér alak között, midőn amaz is
megpillantja ezt. Tolvaj! tolvaj! szisszág inge-
rűlten s hatalmas gerundumát ütése emeli. Pilla-
nat mulva egyszerre zuhan le a két bot, mely
után mindinkább sürűbben következtek a kapa-
cizálások és csak akkor tudatott ki a félreértés,
midőn a nagy zajra kitűdült szomszéd lakók
gyertyái mellett felismerte egymást a két feldá-
gadt képű hálótárs.

A legnagyobb park a világon a new-
yorki Centralpark, mely 800 hold területű, 21
millió ftba került, s évenként 5—6 millió látó-
gatója van.

A pesti áru-és értéktőzsde hivatalos árjegyzései június 2-án.

Gabonák.	Ór.	Has- tált	vámmassán- kint	vámmassán- kint
Buza búsági . . .	uj	83	4.80—4.95	84.50—5.15
„ „ „ „ . . .	„	85	5.25—5.35	86.50—5.60
„ „ „ „ . . .	„	87	5.66—5.75	88.50—5.90
„ tüssamelléki . . .	„	88	4.95—5.05	84.50—5.25
„ „ „ „ . . .	„	85	5.35—5.45	86.50—5.65
„ „ „ „ . . .	„	87	5.75—5.80	88.50—5.90
„ bácskai . . .	„	83	4.80—4.90	84.50—5.15
„ „ „ „ . . .	„	85	5.20—5.35	86.50—5.60
Rösz . . . 80 font után	„	szilárd	3.30—3.35	2.50—2.80
Árpa, malitán 72 . . .	„	„	2.35—2.45	2.55—2.60
„ abrakul 72 . . .	„	„	2.55—2.60	3.10—3.15
Zab . . . 50 . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
Kukorica búsági mérője . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
„ „ „ „ . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
Bab . . . 50 . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
Köles . . . 80 mérője . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
Repeze fekete 75 . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15
„ búsági 75 . . .	„	„	3.10—3.15	3.10—3.15

Értékpapírok.	Ár.	Tart.
Állampapírok.		
Magyar vasuti kölcsön 120 ft		
szűstben	110.75	111.—
Biztosítások.		
315 Első magy. biztosító társaság . . .	580.—	585.—
150 Haza, életbiztosító bank . . .	118.—	120.—
210 Pannónia v. bizt.	238.—	239.—
300 Pesti biztosító intézet	200.—	200.05
300 Unic viszontbiztosító bank . . .	245.—	250.—
80 Nemzeti biztosító-bank	—	—
Vasutak.		
200 Pesti közut	332.—	334.—
200 Pesti közut III. kib.	355.—	356.—
200 Budai közut	198.—	180.—
200 Alföldi	172.50	173.50
200 Észak-keleti	164.—	164.65
80 Magy. keleti	95.25	95.75
Bank és takarékpénztári rész- vények.		
L. 8 Angol magy. bank	95.—	96.50
80 Magyar általános hitelbank . . .	84.50	85.50
80 Francia magy. bank	55.35	55.75
20 Pesti népbank	25.—	28.—
500 Pesti kereskedelmi bank	666.—	668.—
200 Pesti iparbank	415.—	420.—
63 Pesti takarékpénztár	3900.—	3950.—
100 Pest-budai takarékpénztár	151.50	152.—

* Prim marschall Napoleon császárnak oly
20 ezer darab szivart küldött ajándékba, melyek
mindenike 1 1/2 frankba kerül. A szivarok mind-
két vége aranyozott „N” betűvel van ellátva. —
Viszonzául a császár a küldőnek két különbe fajta
edényt küldött.

Az aradi szeb ifjúság folyó június hó 13 án
az „arenakert” helyiségében sártkörű esteli vi-
galmat rendezend, melynek tisztá jövedelme az
alakítandó énekkar alapjára fog fordítatni. —
A nagyerdőt közönségnek az ifjúság iránt ed-
dig tanúsított pártfogásában biava, számos kö-
zönségnek néz elébe az ifjúság.

Mindazon felebarátoknak, különösen pe-
dig az aradi ifjúsági dalárdának, kik bol-
dogult

SCHAUER VILMÁ-nak

f. hó 1-kén történt temetésén megjelenésük
által fájdalommainkban részt vettek, ezennel
legmélyebb köszönetünket nyilváníttjuk.

Arad, június 3. 1870.

A gyászoló család.

Közzgazdászati.

* Aratási kilátások külföldön. Orbán napján
Európa több országában jelentékeny károkat
okozott a fagy, eddig azonban réssletes tudósítá-
sok erről nem érkeztek, Németországban a hűvö-
sebb időnek megörültek a gazdák, mert az előbbi
bőség káros hatást kezdett már gyakorolni. Po-
roszország nyugati tartományaiban a vetések meg-
lehetősen állnak a kevés panasz hallható, ellen-
ben Dél-Németországban és a többi nyugati álla-
mokban panaszokdnak, hogy a rozs igen ritka,
az aprilisi hideg s a rögtön rákövetkezőtt forró-
ság miatt meg nem bokrósodhatott, a kalász rövid-
ságon korán képződött, úgy hogy a virágzás
alatt rendkívül kedvező időjárásnak kell lenni,
hogy a hiány pótoltsa. A buza jobban áll, a
téli fagytól is kevesebbet szenvedett, kivált ott,
hol hóni és nem angol mag vette. Az olajnö-
vények állása javult, de azért sok helyen mégis
alig lesz feltérzés, különösen Poroszországban,
Szászországban, Sziléziában. Odessából a dél-
olaszországi vetések állásáról érkezett sürgönyök
igen kecsgetők a bő aratást ígérnek.

Az aradi ipar- és népbank

takarékpenztári betételeket
6%-al kamatoztatja.

Leszámitol piaci és telepítet-
váltókat minden hétfőn, csütörtökön
és szombaton délelőtt 11 órákor, a legkedve-
zőbb feltételek mellett. (6)

(Beküldetett.) Fogorvos dr. med. Vidéky
Ferenc, rendel naponta délelőtti 9—12-ig dél-
után 3—5 óráig. Lakása Nádor-szálloda I. eme-
let. Mindennemű fogorvosi műtételek valamint
műfogak készítése, — a tudomány mai előrehal-
adt állásponjtja szerint, vitetnek végbe. (3)

A Lloydjegyzetek változatlanok.

Távirati tudósítás

a bécsi borszéről 1870. június 3-án.

5% Metalliques . . . 60.20	Hitelintézet . . . 255.10
Nemzeti kölcsön. 69.70	Váltó Londonra 122.70
1860. évi kölcsön 96.40	Estét 120.25
Bankrészevény . . . 720	Arany 5.79 1/2

A szerkesztésért felelős Bettelheim Vilmos.

(Beküldetett.) Fogorvos dr. med. Vidék.		
Ferencz, rendel. naponta délelőtti 9—12-ig dél.		
után 3—5 óráig. Lakása Nádor-szálloda I. eme.		
let. Mindennemű fogorvosi műtételek valamint		
műfogak készítése, — a tudomány mai előrehaladt álláspontja szerint, vitetnek végbe. (3)		
A Lloydjegyzetek változatlanok.		
Távirati tudósítás		
a bécsi borsóról 1870. június 3 án.		
5% Metalliques . 60.20	Hitelintézet....	255.10
Nemzeti kölcsön. 69.70	Váltó Londonra	122.70
1860. évi kölcsön 96.40	Exst.....	120.25
Bankrészvény. 720	Arany.....	5.79 1/2
A szerkesztésért felelős Bettelheim Vilmos.		
atalos árjegyzései június 2-án.		
Beküldés s. ért. ft.	Malmok.	Adva Tartva
500	Árpád-gőzmalom	— 280. —
500	Aradi gőzmalom	— —
500	Blumfőle „	185. — 200. —
500	Concordia „	400. — 400.10
500	Király „	345. — 350. —
160	Luzia „	128. — 129. —
200	Molnár és sütőm.	155. — 165. —
500	Unio-malom	285. — 290. —
300	Victoria gőzmalom	184. — 186. —
500	Hengermalom	900. — 910. —
500	I. budapesti gőzm	400. — 410. —
100	Budai gyártel. „	61. — 62. —
1000	Pannonia „	510. — 515. —
Egyéb részvények.		
500	1. magyar serfűződe	660. — 670. —
200	Királyserfűződe	128. — 130. —
200	Hajózálog társ.	129. — 130. —
200	Első m. gőzhajós. t.	83. — 85. —
210	Keresk.-épület	445. — 455. —
525	Budapesti lánchíd	680. — 685. —
100	Országos gőzhajó társaság. . . .	54. — 56. —
200	Magyar Lloyd	97. — 98. —
200	I. magyar gépgyár	46. — 47. —
61	Mátrai kuz.	— —
200	Butor kézműszet	5000. — —
200	Rimamurányi bánya	107. — 108. —
100	Salgó-tarjányi „	95. — 97. —
200	Pest-fiumei hajóép. gy.	230. — 240. —
500	I. szeszfinomító	360. — 365. —
500	Ujpesti	85. — 86. —
100	Alagut	— —
Záloglevelek.		
100	5 1/2% m. földh. szál.	90.90 91. —
100	6% m. jövedékjegy	— —
100	5 1/2% Magy. jelzálogb.	81. — 86. —
100	Kereskedelmi bank	93.50 93.75
Elsőbbségek.		
100	Lánchíd 6%	90.75 91. —
—	Miskolci malom	— —
100	Losonci posztógyár	140. — 142. —
150	Budapesti malom	— —
Pénznekem és 3 havi váltók.		
—	Arany	5.80— 5.81—
—	Napoleonondor.	9.78— 9.80—
—	Exst	120.50 121. —
—	Porosz tallér	181.60 1.81—

H I R D E T É S E K.

Triesti általános biztosító-intézet

ASSICURAZIONI GENERALI

29 millió forintnyi biztosíték-tőkével.

Alólírt főügynökség tisztelettel hívja fel a t. cz. földbirtokosokat és gazdaközönséget

Jégkárok elleni biztosításra

mindennemű **gabnaneműekre, repcze és olaj-vetemények, kukoricza és takarmány-fü-**
vekre a biztosító kötvényből leirandó.

10% díj engedménnyel;

valamint **szőlő- és dohány-ra** a legjutányosabb díj-számítással s minden egyéb kedvező feltételekkel.

Arad, 1870. május hóban

az „Assicurazioni Generali“ aradi főügynöksége:

Tenner Ig. Pál

biztosító iroda, főter Ackermann-féle házban, a kaszinó mellett

Aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

Hogy a t. cz. utazóknak szállítása, a két pünkösdi ünnepnapokon közlekedő vasúti vonatokhoz és vissza, valamint a városligetbe rendszeresen eszközölthessen, alólírt igazgatóság kényszerítve van, ezen két ünnepnapokon a közlekedést a közúti vaspályán reggeli 7 órától 1/2 11-ig megszüntetni, mi is a t. cz. közönséggel mihez tartás végett közöltetik.

Együttal tudatjuk a t. cz. közönséggel, hogy a már közlekedő kocsikon kívül, két új salon kocsit is forgalomba tételnek, melynek mindegyikében egy külön Coupéba 6 első helyi ülés létezik. — Ezen helyek használatáért személyenkint 15 kr. o. é. gyermekekért pedig 10 kr. o. é. fizetendő. Bérlet jegyek ezen Coupékban utazásra nem érvényesek. — Ezen salon-kocsikba létező többi helyekre nézve az eddigi díjak és szabályok érvényben maradnak.

Arad 1870. jun. 3-án.

Az igazgatóság.

564-1-2

Árlejtési hirdetmény.

Elek mezővárosa részéről közhirrét tétetik, miszerint egy új tanoda felépítése illetőleg annak vállalatára nézve a folyó év és hó 13-án reggel 9 órakor a városházánál az árlejtés megtartatni fog, — miért is az illető vállalkozók tisztelettel meghívattak.

Eleken, 1870. évi június hó 3-án.

Az előljáróság.

565-1-3

Pályázat.

Az aradmegyei takarékpénztárnál folyó évi július 1-től kezdve következő államások betöltendőik:

- Vezetéskari állomás, melylyel egyszersmind a könyvek vezetése is egybekötte van.
- Pénztárnoki állomás.

Pályázni kívánók szíveskedjenek ajánlataikat, eddigi működéseikről szóló bizonyítványaik kapesában, valamint fizetési igényeiket legfeljebb **folyó hó 20-ig** alólírtthoz beküldeni.

Arad, 1870. jun. 3.

Az alapítók nevében:

Nagy Sándor

id. elnök.

563-1-3

Hirdetés.

Szabad királyi Arad város tanácsa részéről ezennel közhirrét tétetik, miszerint a kalapos, esztorgályos, szítás, fésűs, csizmadia, szatócs, borbély és korcsmárosok, — továbbá a gyógyszerészek, föld és egyéb haszonbérlet, részvénytársulatok és pékekre vonatkozó folyó 1870. évi jövedelmi adó kivételi lajstrom mai naptól kezdve folyó hó 8-ik napjáig mindenki általi betekinthetőség a névtelen észrevételek megtehetése végett a városház kapujára kifüggesztett.

Aradon június hó 4-én 1870.

Kiadta:

Farkas Menyhért

aljegyző.

265. gazd.

561-1-3

Hirdetmény.

Szabad királyi Arad város gazdasági széke tapasztalván, miszerint az erdélyi vaspálya aradi állomásánál lévő városi lerakóhelyet ez ideig bár ki a város tudtára és híre nélkül igénybe vette, sőt jelenleg a kérdéses helyen oly anyagok is találtak, melyek tulajdonosai ismeretlenek, — ez okból kényszerülve érzi magát ezennel közhirrét tenni, miként mindenki, kinek a szóban forgó lerakó helyen valami anyaga lenne, azt onnan 8 nap alatt annál bizonyosabban elhordassa, mivel különben azok gazdátlanoknak tekintetni s mint ilyenek elkösztatni fognak.

Tudtul adatik továbbá, hogy a város lerakó helyére bárkinek csak a gazdasági széke előzőleges engedélye folytán szabad rakodni, és aki ezután ily engedély nélkül ki sértene meg bármiféle lerakást az ellen a város közönsége a lehető legzigorubb eljárást fogja alkalmazni.

Kelt szabad királyi Arad város gazdasági székeinek 1870-ik évi május hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Farkas Menyhért

aljegyző.

Nehézség (eskór) és görcsöket

alaposan gyógyít levél útján O. Killisch orvos tudor Berlin, Louisenstrasse 45. — Már több száz beteget kigyógyított.

Az arcz és kéz bőr tisztántartására ajánlatik, a számosak által kitűnő sikerrel alkalmazott

arcz- és kézkenőcs,

mely a bőrnek puha lágyaságot, ruganyosságot kölcsönöz, és eltávolítja a kellemetlen bőrkütegeket, sömört és szeplőket is.

Egy tégely ára 1 frt o. ért.

Kapható **HAMORY LAJOS** gyógyszerésznél Eleken.

Ugyanitt kapható a legfinomabb rizspor, egy doboz ára 50 kr.

Rőzsa-hajpor egy doboz ára 65 kr.

valamint a legfinomabb **illatszerek, mosdó és gyógy szappanok** és egyéb **pipere-cikkek.** 505-3-8

247. gazd.

551-3-8

Árverési hirdetés.

Melynek fogva szabad kir. Arad város gazdasági széke részéről ezennel közhirrét tétetik, miszerint a tekintetes közgyűlés 1749. 1870. számú végzése folytán az óvár-téri 1. és 2. számú aertvés ház aló helyek 10 egymásután következő évre való bérbeadása tekintetében **folyó évi június hó 9-én d. e. 10 órakor** a helyzinén új árverés fog tartatni.

Mire a vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy bérpénzül 40 frt teendő le, — továbbá hogy az árverési feltételek Vörös Pál tanácsnok úrnál az árverés megtartása előtt is a rendelkezésükre állanak bármikor megtekinthetők.

Kelt szabad királyi Arad város gazdasági székeinek 1870. évi május 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Farkas Menyhért,

aljegyző.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

100,000

tallér-főnyereménye szerencsés esetben azon legújabb pénz kisorsolásnak, mely a Braunschweig hercegségi állam-kormány által engedélyezve és biztosítva van.

Csupán nyeremények húznak, melyek ugyan is négy hónap alatt 6 húzásban 29,900 nyereményben soroltatnak ki, következő főnyeremény: 100 000 60 000, 40,000, 20,000 15,000, 12,000, 2-er 10,000, 2-er 8000, 3-er 6000, 3-er 5000, 12-er 4000, 34-er 2000, 155-ör 1000, 261-er 400, 383-ör 200, 18,600-ör 47 tallér stb.

Ezen nyeremény-sorsoláshoz, mely az állam által van biztosítva,

1 egész eredeti államsorsjegy csak 7 frt —

1 fél „ „ „ 3 „ 50

1 negyed „ „ „ 2 „ —

ost. értéken, a pénzek előleges beküldése mellett, s a legközelebbi húzás

már folyó évi június hó 9. és 10-én leend.

Mindennemű megbízások, azonnal, a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek, s mindenki az állam ezimrel ellátott eredeti államsorsjegyet kapja általunk kezibe.

Megrendelőinknek a hivatalos játéktervet megküldjük, valamint minden húzás után a hivatalos nyeremény jegyzéket.

A nyeremények kifizetése pontosan az állam biztosítása mellett, egyenesen beküldve, vagy pedig összekötéseink által történnek.

A mi szerencsétől kedvelt eladásaink a legközelebbi multban is a többi között a 3 legnagyobb nyereményt nyerték, s részvényeseinknek azt egye esen fizették ki.

Előre láthatólag, ezen a legszilárdabb alapra fektetett vállalat, mindenütt a legelőnkebb részvételezre találand, s miután a húzás ideje nincs messze, kérjük a megrendelőseket mielőbb egyenesen beküldeni

S. Steindecker & Comp.

czégü bank- és váltóüzlethez Hamburgba.

Midőn az eddig irányunkban tanúsított bizalmat megköszönve, az újabb sorsjátékban részvételre felhívjuk a t. cz. közönséget, biztosítjuk egyszersmind, hogy legfőbb igényeiket legpontos és legjobb szolgálat által t. részvényeseink teljes megelégedését kiérdemelné. 528-4-6

Felhívás a ménesi szőlőbirtokosokhoz

Mintán a folyó évi május 15-kére egybehívott hegyzár résztvevők hiánya miatt meg nem tartathatót, felkérem a t. szőlőbirtokos urakat, miszerint egy folyó évi **június 5-én** a ménesi község-házban tartandó hegyzáréknál annál bizonyosabban és számosabban jelenjenek meg, minthogy igen fontos ügyek végrehajtásán kívül még egy bizottmány megválasztása is szükséges, a szőlőválság ügye rendezése tekintetében

Traytler Lajos, hegykapitány.

Árverési hirdetmény.

Az ó világi arvágyamáság részéről Bulk Ilie ellen 126 ft 3 1/2 kr. tőke és járuléki iránt lefolytatott végrehajtási ügyben 1870. sz. n. árverési végzés folytán a világi 897 szűkhben Bulk Ilie egyedül nevére felvett 941. számú ház, helyek és föld, 12,283. sz. szőlő és 11,578 11600. sz. kaszálólól álló ingatlanok 1870-ik évi július hó 4-én becsáron vagy azon felül 1870. évi augusztus hó 4-én becsáron alól is mindenkor d. e. 10 órakor ó világi városházánál el fognak adatni.

Árverési feltételek: 1-ör: a ház helyek és egy negyed föld 6 0 fton, a szőlő 200 fton, a kaszálók 30 fton a illetőleg 20 fton kiáltatnak ki. 2-ör: Árverésnek akor köteles a becsár után 10 százalékos bántapénst letenni. 3-ör: Vevő a vételi feltet azonnal végrehajtó bíró kezébe, a másik felét 6 szalék kamattal a letele után 6 hét alatt az aradmegyei trvnyeseknél lefizetni köteles. 4-ör: Vevő a birtokba azonnal belép, de a megvett ingatlanok tulajdonát csak a vételár teljes lefizetése után telexk. átírás által nyeri meg.

Evel egyszersmind mindazok kik a lefoglalt javakra nézve tulajdoni vagy egyéb igényeket érvényesíthetnek vélnék, felszólítatnak, hogy a ptiás 466. §-a értelmében igénykereseteiket a ptiás 466. §-a értelmében nyujtsák be. Galsán, 1870. évi május 22.

Rusu Gusztáv,

t. szolgabíró,

mint kik. végrehajtó.

549-3-8

Árverési hirdetmény.

Az ó világi arvágyamáság részéről Lazareszk (bus) Vaszilie ellen 81 ft 9 1/2 tőke és járuléki iránt lefolytatott végrehajtási ügyben 1870. sz. n. árverési végzés folytán a világi 1206. szűkhben 400 fton becsült helyek és 1/2 föld egy 36 fton becsült 11761. sz. negyi kaszáló a becsár 10 százalékos feltetel mellett ó Világi Község-házánál 1870. évi július hó 4-ik napján becsáron felül, vagy becsáron, miha meg nem írtetnek 1870-ik évi augusztus hó 4-ik napján becsáron alól is mindenkor d. e. 10 órakor árverésen el fognak adatni.

Árverési feltételek: Vevő a vételi feltet lefizetése végrehajtó bíró kezébe, másik felét 6 százalékos kamattal leü és 6 hét alatt az aradmegyei törvényeseknél köteles, vevő a vett ingatlan birtokába azonnal belép, de annak tulajdonát csak a vételár fizetése után telexk. átírás által nyeri meg.

Evel egyezs smind mind azok, kik lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy egyéb igényeket érvényesíthetnek felhivatnak, hogy igénykereseteiket a ptiás 466. §-a értelmében törvényszabta időben nyujtsák be. Galsán, 1870. évi május 22.

Rusu Gusztáv,

t. szolgabíró,

mint kik. végrehajtó.

549-3-8

Felhívás.

Mely szerint szabad királyi Arad városnak törvényszéke mint birtok bírósága részéről felhivatnak mindazok, kik a Fellner Márton hagyatékát képező Arad városi 973. számú ingatlanok részében örökségi joggal bírnak, hogy a birtokukat ezen felhívás első megjelentésétől 45 napok alatt annál bizonyosabban érvényesítsék, mert különben a kitöltés a megjelölt végrendelettel 6-ötök Fellner Katalinnak által adatni fog.

Arad szabad királyi város törvényszéke 1870. évi május 17. tartott üléséből.

Biris Gergely,

aljegyző.

558-1-3

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírói kiküldött által ezen közhirrét tétetik, miszerint Heim Vikar részére 225 ft o. é. tőke és járuléki iránt követelése kielégítésé végett Gutman kab alperesétől lefoglalt szoba birtokáról ó ingóságok — mintán az igények lefizetésére kitűzött határidő lejárt és a kiküldött hirdetménybeli felhívás dacára senki igényt be nem jelent t. f. 6. júni hó 15-ik napjának d. u. 3 órájkor alperesnek 3 veréb-utcai lakásán készpénzes elérés mellett bíróság elárvereltetni fog.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik lefoglalt ingóságok iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek vélnék, hogy ekelegi bejelentvényeiket az árverés kezdetéig alólírt bírói kiküldötthez benyujtsák, mert különben csak a vételár nettóadójáig fognak utasíttatni.

Aradon, 1870. június 2-án.

Biris Gergely,

aljegyző, m. vég. bír.

556-2-3

Felhívás

Mindazokhoz, kik a néhai Varga Lajos hagyatékát képező Arad városi teleknyv 2326. sz. a. birtokhoz örökségi joggal bírnak, hogy abból jogukat 45 napok alatt érvényesítsék, ellenkezőleg a test hagyaték a megjelölt végrendelet örökösének által adatni és nevére teleknyvileg átlt bekelezetni fog.

Arad sz. k. városi törvényszéke mint birtok bírósága 1870. évi május 17. tartott üléséből.

Biris Gergely,

aljegyző.

559-1-3